

Малим я читати обожнював про війну:
з ліхтариком і під ковдрою, замість сну.
Мій дід воював. Я просив його — розкажи!
Та дід був глухий з сорок п'ятого, скільки жив.
Він мав ордени, та про них не розповідав,
і більше мовчав, а у травні, бува, ридав.

Ну, я і без нього знаходив війну і так —
у книгах, у фільмах, на будь-який лад і смак.
Уся індустрія її продавала нам:
сумну про Хатинь чи понтову, якщо В'єтнам.
«Володар кілець» — ось поганці, а он добро.

Там, звісно, казали: «Війна то є пекло, бро»,
але ж так приємно себе уявлять добром —
таким, що розправиться з чортом і Гітлером,
таким, що стріляти і всіх рятувати вмів,
красивим у формі зі шрамами йти домів.
Долати дракона, фашиста, підстав своє.
Таке про війну уявлення світ дає.

Чомусь мені кінематограф не показав,
як матері виють над гробом під третій залп.
Як грудкою бруду спадає твій інститут.
Як каже хірург: «Цьому краще померти тут».
У фільмах не кажуть про звуки, що робить «Град»,
а також про те, що твій названий, сука, брат,
з яким ви вогонь і воду пройшли удвох,
відпише тобі з-за поребріка: «Щоб ти здох».

Війна розповість тобі, що таке «дискомфорт»,
війна не питає, герой ти чи просто чорт.
Війна може бути довгою — день за рік,
а може швидкою — звук вильоту, спалах, крик.
Війну не опише тьюторіал чи устав.
Якби про війну я книгу писати став,
то я б не писав про те, як горять міста, —
мені би одного вистачило листа.

І я б написав:
ні, війна це не пекло, бро.
Не сага, де зло подолати іде добро.
Не поле, де танк оплітає весняний цвіт.

Війна — порожнеча, яку не заповнить світ.
Війна — порожнеча позбавлених сну ночей.
Війна — порожнеча від вікон і до очей.
Війна — порожнеча там, де має бути рука.
Війна — порожнеча на тому кінці дзвінка.
Війна — порожнеча, в якій не знайдеться звук,
коли тебе буде розпитувати онук:
«Давай, розкажи, звідки в тебе ті ордени!
Давай, це ж так круто!
Я в захваті від війни».

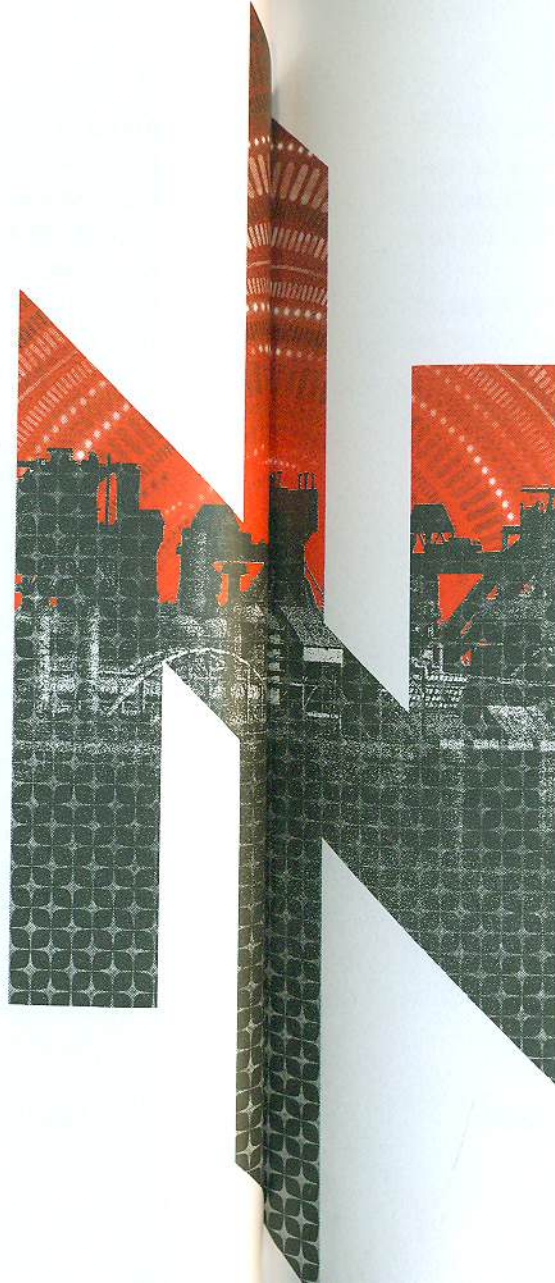

Світ відвертає очі
і бачити не хоче
гвалтованих, катованих,
убитих серед ночі.
В очікуванні дива
під небом незакритим
горіла наша нива,
вмирили наші діти.

Але ви разом встали
перед нами усіма.
Ви зроблені зі сталі,
і міцнішої нема.
І ця священна сила
нас тримає кожну мить.
Я знаю, смертне тіло,
але слава не горить.

Коли прийшли зі сходу
до нас потвори знову —
то перші за свободу
встали лицарі Азова.
З відкритими очами
під небом незакритим —
велика честь із вами
в одну епоху жити!

Ви перші разом встали
перед нами усіма.
Ви зроблені зі сталі,
і міцнішої нема.

І ця священна сила
нас тримає кожну мить.
Я знаю, смертне тіло,
але слава не горить.

Дивись, криваві ріки
стекли в Азовське море.
І проклятий навіки
кожен, хто приніс нам горе.
Але в горнилі болю
гартуються герої:
ті, що боронять волю,
ті, що не складають зброї.

Ті, що найперші стали
перед нами усіма:
герої з Азовсталі, —
і розійдеться п'ятьма.
І зійде сонце нове,
і настане правди час,
бо лицарі Азова
небо втримали для нас.

Ви перші разом стали
перед нами усіма:
герої з Азовсталі, —
і міцнішої нема.
І ця священна сила
нас тримає кожну мить...

Коли відкотилась навала,
я мив у струмку лице:
війна мене змарнувала,
у водах я бачив це.
Коли опустив долоні,
все викрилось, як було —
мої посивілі скроні,
стемніле моє чоло.

Дивився я неохоче
в обличчя, сповнене зла,
де тіні лягли під очі,
між бровами стався злам.
У погляді — блиск примарний:
чи визрів, чи озвірів.
Пробач, я тепер негарний —
не той, що тебе зустрів.

Ненавість, туга, скорбота
торкаються рис, авжеж.
Я шлю тобі нащось фото.
А ти мені «серце» шлеш.
Ти кажеш, що я красивий,
що лють і туга мине.
І чари найвищої сили
вертають мені
мене.

2022

А тато питав колись, нащо мені наколки,
і нащо ці «масті» вилазять з-під футболки.
Нормальній людині на тілі таке не личить —
хто візьме тебе на роботу, у шлюб покличе?

Тепер мені є, що тобі відповісти, тату.
За татуваннями легше людей впізнати.
Ракетний удар нерідко стирає лица,
а так по-любому хоч дещо, та залишиться.

Цитата із Біблії — бив, коли було важко,
на лівій нозі із «Гравіті Фолз» мультяшка,
ось тут револьвери, а он впізнавані крила,
гриби та дерева, і руни, і гвинтокрили.

Тепер вони дуже корисні, ці атрибути.
Коли закінчиться війна, закінчиться лютий,
і попіл із вулиць змиє весна водою,
ти мене впізнаєш.
Дай Боже, щоб за ходою.

2022

